

EESTI ISESEISVUSE

KUUENDA

AASTAPÄEVA

PIDUSTUSED

ÕPILASTELE

24. VEEBRUARIL 1924

6 573544 55

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

EESTI KIRJASTUSÜHISUSE

KÜLENDA

AASTAPÄEVA

PIDUSTUSED

SPILASTEL

24. VEEBIAH 1924

PT

TÜ Raamatukogu

437-4

Tütarlaste kommertsgümnaasium,

Jaani tän. 13.

Algkoolide V klassi õpilased.

1. Kõne Direktor *H. Bauer*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.
„Ma kummardan sind armu vägi“
Puhkpillide orkester, juhatab *A. Krupp*.
„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester ja kõik õpilased.
 2. A. Kallas, Ärge surnuid unustage
29. algkooli õpilane *E. Roos*.
 3. Potpourri Soome rahvalauludest
Orkester.
 4. L. Koidula, Eesti muld ja Eesti süda
29. algkooli õpilane *M. Berg*.
 5. F. Pacius, Eesti laps
J. Kappel, Oh Eesti isamaa
Collani, Vaasa marss
„Laulu lapsed“ Tallinna osakonna tütar-
laste koor, juhatab *H. Truus*.
Algus kell 9 hommikul.
Korrapidajaks: 29. algkool.
-
-

Linna 21. algkool,

Raua tän. 31.

Algkoolide V klassi õpilased.

1. Kõne Koolijuhataja *E. Martinson*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.
„Ma kummardan sind armu vägi“
Vigastatud sõjameeste orkester.
„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester ja kõik õpilased.
2. Oskar Rieding, Air-variè nr. 3
21. algkooli õpilane *H. Anton*.
3. M. Hermann, Isamaa õitse sa
M. Hermann, Ööpiku surm
A. Kapp, Talvel
J. Aavik, Juss oli väike peremees
K. Türrpu, Mu Eestimaa
21. algkooli õpilaste koor, juhatab *R. Päts*.
4. Improvisatsioonid, ilulugemine ja elavad
pildid
Draamastudio teaterkunstikooli õpilased.
Algus kell 9 hommikul.
Korrapidajaks: 21. algkool.

Tütarlaste kommertsgümnaasium,

Jaani tän. 13.

Algkoolide V klassi õpilased.

1. Kõne Direktor *H. Bauer*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.
„Ma kummardan sind armu vägi“
Puhkpillide orkester, juhatab *A. Krupp*.
„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester ja kõik õpilased.
 2. A. Kallas, Ärge surnuid unustage
29. algkooli õpilane *E. Roos*.
 3. Potpourri Soome rahvalauludest
Orkester.
 4. L. Koidula, Eesti muld ja Eesti süda
29. algkooli õpilane *M. Berg*.
 5. F. Pacius, Eesti laps
J. Kappel, Oh Eesti isamaa
Collani, Vaasa marss
„Laulu lapsed“ Tallinna osakonna tütarlaste koor, juhatab *H. Truus*.
Algus kell 9 hommikul.
Korrapidajaks: 29. algkool.
-

Linna 21. algkool,

Raua tän. 31.

Algkoolide V klassi õpilased.

1. Kõne Koolijuhataja *E. Martinson*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.
„Ma kummardan sind armu vägi“
Vigastatud sõjameeste orkester.
„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester ja kõik õpilased.
2. Oskar Rieding, Air-variè nr. 3
21. algkooli õpilane *H. Anton*.
3. M. Hermann, Isamaa õitse sa
M. Hermann, Ööpiku surm
A. Kapp, Talvel
J. Aavik, Juss oli väike peremees
K. Türrpu, Mu Eestimaa
21. algkooli õpilaste koor, juhatab *R. Päts*.
4. Improvisatsioonid, ilulugemine ja elavad pildid
Draamastudio teaterkunstikooli õpilased.
Algus kell 9 hommikul.
Korrapidajaks: 21. algkool.

PT
TÜ Raamatukogu

437-4

„DRAAMATEAATER“.
Algkoolide VI klassi õpilased.

1. Kõne Koolinõunik *Chr. Brüller*.
 LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“.

Poeglaste kommertsgümnaasiumi orkester,
 juhatab *A. Osberg*.

2. „Salmisto“.

M. Aitsam'i ajalooline näidend 4 vaatuses.

T e g e l a s e d :

Jaan Salmisto, Salmisto talu rentnik	E. Türk.
Ann, tema naine.	L. Reiman.
Jaan, nende 10-aastane poeg	{ V. Vahu ja R. Klein.
Jüri Oja, Oja talu rentnik ja Salmisto üleaedne	A. Mägi.
Peeter Rääk, Räägu talu rentnik ja kiriku vöörmünder .	H. Vaks.
Kargu Jaak, külarätsepp Kurinõmmel	A. Kleius.
Teo Jüri, moonakas Kurinõmmel	H. Kruudo.
Palusauna Priidik, moonakas naabrivallast Tollistest. .	V. Lats.
Kraavi-Juhan, kraavilõikaja saarlane	R. Ratasepp.
Vallavahimees Kurinõmmel .	R. Oriik.
Politseikordnik	A. Rutoff.
Parun von Kurinemm, Kurinõmme pärisomanik. . . .	R. Engelberg.
I sõdur	B. Asberg.
II sõdur	K. Tammiste.
III sõdur.	E. Neibau.
Tundmatu, mõisapõletajate salgajuht.	K. Kalkun.
Eesti naisterahvas	M. Türk.
Külarahvas, mõisapõletajad, Eesti sõdurid.	Vene soldatid,

I vaatus: Salmisto talus, suvel 1905 a.

II vaatus: Kurinõmme vallamajas, detsembris 1905 a.

III vaatus: Kurinõmme mõisa keldris, jaanuaris 1906 a.

IV vaatus: Eesti-Vene piiril 1919 a. lõpupoolel.

Neljanda vaatuse lõpul luulepilt.

(1905. ja 1906. aasta vaatused autori isikliste läbielamiste ja mälestuste järele kirjutatud.)

Algus kell 9 hommikul.

Korrapidajaks: 13. algkool.

**EESTI VABADUSSÕJAS LAN-
GENUD ÕPETAJAD- JA ÕPI-
LASED-SÕDURID TALLINNA
KOOLIDEST**

Õpetajad:

Elli Jõe leht
Gustav Jürgenson
Theofil Lukk
Johannes Mirka
Anton Õunapuu

Õpilased:

Poeglaste humanitaargümnaasiumist:

Gunnar Ambrosius
Raoul Kallismaa
Hugo Läänemets
Hans Püss
Nikolai Reinok
Heinrich Veltmann
Artur Viikmann

Poeglaste realgümnaasiumist:

Gunnar Dobka
Eugen Seeberg
Artur Sisask

Tehnika ühisgümnaasiumist:

Johannes Tõnnisson

Poeglaste kaubanduskoolist:

Valter Trauss

Ühisgümnaasiumist:

Karl Vart
Stein

Vestholmi eragümnaasiumist:

Richard Ende
Johannes Kokla

Põllutöö keskkoolist:

Johannes Koger
Oskar Tammjärv
Kristjan Treiberg
Harald Triegel

DULCE ET DECORUM EST PRO PATRIA
MORI.

„ESTOONIA“ kontsertsaal.

Keskkoolide III, IV ja V klassi õpilased.

1. Kõne. Riigivanem *K. Päts*.

LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“

Orelil *A. Kasemets*.

Riigi hümnus

Laulavad kõik õpilased.

2. *K. A. Hermann*, Isamaa ilu hoiledes.

A. Läte, Kuldrannake.

M. Hermann, Viimase veretilgani.

Meeskvartett

A. Sällik, *K. Ots*, *A. Arder* ja *B. Hansen*.

3. *L. Raudkepp*, Lembitu pärandus Unnepevele. Ballaad . . . *Otto Peterson*.

Käesoleval aastal saab just 700 a. täis sest ajast, kui Eesti mõõgavendade ordo poolt lõpulikult murti, nimelt Tartu valdamisega augustikuul 1224, kuna Paala lahing 7 aastat varem oli, 1217 a. 21. septembril.

Seega on praegune aasta suurte, raskete ajaloo mälestustega ühendatud.

Et ballaadi mõned otsekohesed kõned arvatavas Lembitu-aegses keeles esinevad, mida keeleteadlaste umbkaudsete andmete järel rekonstrueerida võib, siis tuleks keele kohta järgmist tähele panna: sõna lõpp —n on muistse omastava käände lõpp, nagu ta siitsaadik on alale jäänud sõnas „maantee“. Soomlastel on see omastava lõpp —n veel tänapäev (soomlase „mansikka“ on meie „maasikas“).

Lõpp —jen on sissetuleva käände lõpp: „hädajen“ tähendab „hädasse“. Natuke teisiti kõlab see lõpp sõnas „kukkoroon“, mis tähendab „kukrusse“, „roosteisen“ — tähendab „roostesse“. „Venaded“ tähendab „venelased“, „leeb“ — „vist on“; „täm'kaas“ — „tema kaas — temaga“, nii et „leeb täm'kaas“ tähendab „vist on temaga“. „Veljekainen“ tähendab „veljekene“, „memmekain“ — „memmeke“, „kuin“ — „kui“, „üksin“ — „üksi“, „sun“ — „sinu“. Muud ettetulevad sõnad raskusi ei tee, näit. mõõka'a — mõõka, ordo'a — ordot, koldekaiste — kollekest, tänna — siia, sumisi — sumises jne.

„Unnepeve“ (nagu seda nime Läti Hendriku kroonikas loeme) tähendab meie aja keeli „Õnnepäev“. Ta ei langenud Paala lahingus, nagu hulk teisi vanemaid.

Läti Hendrik nimetab Lembitut liignimega „Wytamas“, mis tähendaks „võitamas, võidumees“.

4. *J. Bach*, Toccata ja fuga D-moll

A. Kasemets.

5. *K. Tüرنpu*, Kodumaa laul.

M. Hermann, Meestelaul.

M. Hermann, Veel kaitse kange Kalev

Noorte ühing „Tungla“ segakoor,

juhatab *Th. Vettik*, orelil *P. Laja*.

Algus kell 9 hommikul.

„ESTOONIA“ teatrisaal.

Keskoolide I ja II klassi õpilased.

1. Kõne Haridusministri abi *F. V. Mikkelsaar*.

LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“

Poeglaste realgümnaasiumi orkester,

juhatab *A. Kirikal*.

„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“

Orkester ja kõik õpilased.

2. „DAANI PRINTS HAMLET“

William Shakespeare'i kurbmäng viies vaatuses. (Ettekanne lühendatud kujul.)

O s a l i s e d :

Klaudius, Daani kuningas	Sergius Lipp
Hamlet, endise kuninga poeg, praeguse venna-poeg	Hans Lauter
Fortinbras, Norra prints .	Robert Rood
Polonius, kuninglik koja-ülem	Eduard Kurnim
Horatio, Hamleti sõber .	Harry Paris
Laertes, Poloniuse poeg .	Agaton Lüdig
Voltimand	Paul Udal
Kornelius	Julius Sestov
Rosenkranz	August Michelson
Güldenstern	Aleks. Johanson
Osrik	Albert Üksip
Preester	Sergei Herman
Marcellus	Theodor Krull
Bernardo	Aleks. Dener
Francisko, sõdur	Johannes Kaal
I näitleja	Kristjan Hansen
II „	Herman Pihl
III „	Hugo Krundo
IV „	Voldemar Karro
V „	Eduard Steinfeldt
I hauakaevaja	Aleks. Trilljärv
II „	Hans Jõgi
Gertrud, Daani kuninga ja Hamleti ema	Betty Kuuskman
Ophelia, Poloniuse tütar .	Erna Villmer
Vaim	Hugo Laur

Kojarüütliid, kojaneitsid, ohvitserid, käskjalad ja muu saatkond.

Näitepaik: Helsingör.

Näitejuht: *Karl Noorlein*.

Algus kell 9 hommikul.

Korrapidajaks: Poeglaste realgümnaasium.

Poeglaste gümnaasiumi turnisaal,

S. Kloostri tän. 7.

Algkoolide IV klassi õpilased.

1. Kõne Õpetaja *T. Kuusik*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.
„Ma kummardan sind armu vägi“
Poeglaste gümnaasiumi orkester,
juhatab *J. Vaks*.
„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester, segakoor ja kõik õpilased.
 2. *L. Koidula*, Teretus
5. algkooli õpilane *A. Suga*.
M. Lipp, Eesti, Eesti ela sa
5. algkooli õpilane *M. Ventsel*.
 3. Orkestri ettekanne.
 4. *F. Kuhlbars*, Uute aegade väraval
5. algkooli õpilane *L. Roots*.
G. Suits, Kevade laul
5. algkooli õpilane *A. Pritso*.
 5. *K. A. Hermann*, Isamaa mälestus
V. Mozart, Dies irae } koorid
Lacrimosa } „Requiem’ist“
M. Lüdig, Sää! kord kasvab kaunis kodu
A. Lemba, Hümnu oop. „Lembitu tütar“
Lauluselts „Ilo“ segakoor,
juhatab *D. Orgussar*.
Algus kell 9 hommikul.
Korrapidajaks: 5. algkool.
-
-

Spordiselts „Kalev’i“ saal,

Gonsiori tän. 4.

Algkoolide IV klassi õpilased.

1. Kõne Õpetaja *J. Heimberg*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.
„Ma kummardan sind armu vägi“
Vigastatud sõjameeste orkester.
„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester ja kõik õpilased.
2. *Baumann*, Avamäng
Bizet, Potpourri oop. „Karmen“
Orkester.
3. *A. Kallas*, Vaimu kangelased
G. Suits, Kevade laul *J. Erik*.
4. *Schultz*, Aasta viimne tund
Kuhlau, Õhtu laul
Mendelssohn, Meile taevast määratud
Mendelssohn, Mis meid ühendab
18. algkooli viiulikooriga, juhatab *J. Susi*.
5. *K. A. Hermann*, Oh laula ja hõiska
Eesti rahvaviis, Kui ma olin väiksekene
A. Läte, Võit
Noorteühing „Tungla“ lastekoor,
juhatab *V. Raud*.
6. *Gluck*, „Põhja täht“
Eesti marss.
Orkester.

Algus kell 9 hommikul.

Korrapidajaks: 18. algkool.

„ESTOONIA“ kontsertsaal.
Keskoolide III, IV ja V klassi õpilased.

1. Kõne Riigivanem *K. Päts*.

LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“
Orelil *A. Kasemets*.

Riigi hümnus

Laulavad kõik õpilased.

2. *K. A. Hermann*, Isamaa ilu hoieldes.

A. Läte, Kuldrannake.

M. Hermann, Viimase veretilgani.

Meeskvartett

A. Sällik, *K. Ots*, *A. Arder* ja *B. Hansen*.

3. *L. Raudkepp*, Lembitu pärandus Unnepevele. Ballaad . . . *Otto Peterson*.

Käesoleval aastal saab just 700 a. täis sest ajast, kui Eesti mõõgavendade ordo poolt lõpulikult murti, nimelt Tartu valdamisega augustikuul 1224, kuna Paala lahing 7 aastat varem oli, 1217 a. 21. septembril.

Seega on praegune aasta suurte, raskete ajaloo mälestustega ühendatud.

Et ballaadi mõned otsekohesed kõned arvatavas Lembitu-aegses keeles esinevad, mida keeleteadlaste umbkaudsete andmete järel rekonstrueerida võib, siis tuleks keele kohta järgmist tähele panna: sõna lõpp —n on muistse omastava käände lõpp, nagu ta siitsaadik on alate jäänud sõnas „maantee“. Soomlastel on see omastava lõpp —n veel tänapäev (soomlase „mansikka“ on meie „maasikas“).

Lõpp —jen on sissetuleva käände lõpp: „hädajen“ tähendab „hädasse“. Natuke teisiti kõlab see lõpp sõnas „kukko-roon“, mis tähendab „kukrusse“, „roosteisen“ — tähendab „roostesse“. „Venaded“ tähendab „venelased“, „leeb“ — „vist on“; „täm'kaas“ — „tema kaas — temaga“, nii et „leeb täm'kaas“ tähendab „vist on temaga“. „Veljekainen“ tähendab „veljekene“, „memmekain“ — „memmeke“, „kuin“ — „kui“, „üksin“ — „üksi“, „sin“ — „sinu“. Muud ettetulevad sõnad raskusi ei tee, näit. mõõka'a — mõõka, ordo'a — ordot, koldekaiste — kollekest, tänna — siia, sumisi — sumises jne.

„Unnepeve“ (nagu seda nime Läti Hendriku kroonikas loeme) tähendab meie aja keeli „Õnnepäev“. Ta ei langenud Paala lahingus, nagu hulk teisi vanemaid.

Läti Hendrik nimetab Lembitut liiginimega „Wytamas“, mis tähendaks „võitamas, võidumees“.

4. *J. Bach*, Toccata ja fuga D-moll

A. Kasemets.

5. *K. Türrpu*, Kodumaa laul.

M. Hermann, Meestelaul.

M. Hermann, Veel kaitse kange Kalev

Noorte ühing „Tungla“ segakoor,

juhatab *Th. Vettik*, orelil *P. Laja*.

Algus kell 9 hommikul.

„ESTOONIA“ teatrisaal.
Keskoolide I ja II klassi õpilased.

1. Kõne Haridusministri abi *F. V. Mikkelsaar*.

LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“
Poeglaste realgümnaasiumi orkester,
juhatab *A. Kirikal*.

„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“

Orkester ja kõik õpilased.

2. „DAANI PRINTS HAMLET“

William Shakespeare'i kurbmäng viies vaatuses. (Ettekanne lühendatud kujul.)

Osalised:

Klaudius, Daani kuningas	Sergius Lipp
Hamlet, endise kuninga poeg, praeguse venna-poeg	Hans Lauter
Fortinbras, Norra prints .	Robert Rood
Polonius, kuninglik koja-ülem	Eduard Kurnim
Horatio, Hamleti sõber . .	Harry Paris
Laertes, Poloniuse poeg .	Agaton Lüdig
Voltimand	Paul Udal
Kornelius	Julius Sestov
Rosenkranz	August Michelson
Güldenstern	Aleks. Johanson
Osrik	Albert Üksip
Preester	Sergei Herman
Marcellus	Theodor Krull
Bernardo	Aleks. Dener
Francisko, sõdur	Johannes Kaal
I näitleja	Kristjan Hansen
II „	Herman Pihl
III „	Hugo Krundo
IV „	Voldemar Karro
V „	Eduard Steinfeldt
I hauakaevaja	Aleks. Trilljärv
II „	Hans Jõgi
Gertrud, Daani kuninga ja Hamleti ema	Betty Kuuskman
Ophelia, Poloniuse tütar .	Erna Villmer
Vaim	Hugo Laur

Kojarüütliid, kojaneitsid, ohvitserid, käskjalad ja muu saatkond.

Näitepaik: Helsingör.

Näitejuht: *Karl Noorlein*.

Algus kell 9 hommikul.

Korrapidajaks: Poeglaste realgümnaasium.

Poeglaste gümnaasiumi turnisaal,
S. Kloostri tän. 7.
Algkoolide IV klassi õpilased.

1. Kõne Õpetaja *T. Kuusik*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“
Poeglaste gümnaasiumi orkester,
juhatab *J. Vaks*.

„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester, segakoor ja kõik õpilased.

2. *L. Koidula*, Teretus
5. algkooli õpilane *A. Suga*.

M. Lipp, Eesti, Eesti elu sa
5. algkooli õpilane *M. Ventsel*.

3. Orkestri ettekanne.

4. *F. Kuhlbars*, Uute aegade väraval
5. algkooli õpilane *L. Roots*.

G. Suits, Kevade laul
5. algkooli õpilane *A. Pritso*.

5. *K. A. Hermann*, Isamaa mälestus
V. Mozart, Dies irae } koorid

Lacrimosa } „Requiem'ist“

M. Lüdig, Sää! kord kasvab kaunis kodu
A. Lemba, Hümnus oop. „Lembitu tütar“

Lauluselts „Ilo“ segakoor,
juhatab *D. Orgussar*.

Algus kell 9 hommikul.

Korrapidajaks: 5. algkool.

Spordiselts „Kalevi“ saal,
Gonsiori tän. 4.
Algkoolide IV klassi õpilased.

1. Kõne Õpetaja *J. Heimberg*.
LANGENUTE MÄLESTAMINE.

„Ma kummardan sind armu vägi“
Vigastatud sõjameeste orkester.

„Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“
Orkester ja kõik õpilased.

2. *Baumann*, Avamäng
Bizet, Potpourri oop. „Karmen“
Orkester.

3. *A. Kallas*, Vaimu kangelased
G. Suits, Kevade laul *J. Erik*.

4. *Schultz*, Aasta viimne tund
Kuhlau, Öhtu laul

Mendelssohn, Meile taevast määratud
Mendelssohn, Mis meid ühendab

18. algkooli viiulikooriga, juhatab *J. Susi*.

5. *K. A. Hermann*, Oh laula ja hõiska
Eesti rahvaviisi, Kui ma olin väiksekene
A. Läte, Võit

Noorteühing „Tungla“ lastekoor,
juhatab *V. Raud*.

6. *Gluck*, „Põhja täht“
Eesti marss.

Orkester.

Algus kell 9 hommikul.

Korrapidajaks: 18. algkool.